

نگاه بیرون

ایران برنده نهایی جنگ خاورمیانه

● **مترجم: موشن نظری؛ ترکیب موشک‌های کروز و هواپیماهای بدون سرنشین که در ۱۲ سپتامبر به قلب صنعت نفت عربستان سعودی اصابت کرد، نشانگر تهامی عظیم علیه پارادایم غالب جهانی بود. این حملات تأکیدی‌اند بر تغییرات اساسی جهان؛ چراکه چین، روسیه و قدرت‌های منطقه‌ای مانند ایران، به‌دنبال آزمایش‌بردن هژمونی نظامی ایالات متحده‌اند. این تغییرات در هیچ کجا به آن آشکاری که در خاورمیانه نمود پیدا کرده، ایجاد نشده است. خاورمیانه محلی است که در آن عدم انسجام سیاست خارجی دولت ترامپ، تمام‌قد خود را به رخ می‌کشد. هرچند، این تغییرات سریع می‌توانند نشان‌دهنده مداخلات گسترده آمریکا در منطقه باشند و برای این کشور فرصتی فراهم کنند تا خود را از بند تنازعات منطقه‌ای رها کند و نیروهای محلی را به همکاری وادار کند. در طول یک‌دهه‌ونیم گذشته، جنگ‌های واشنگتن و متحدانش علیه ایران همگی ناموفق بوده‌اند. تنش میان حزب‌الله و اسرائیل در سال ۲۰۰۶ به نبردی خونین انجامید. نفوذ ایران در عراق دیگر تثبیت‌شده است. ایران و متحدانش در جنگ داخلی سوریه پیروز شده‌اند. به همین ترتیب، «فشارهای حداکثری» دولت ترامپ هم نتوانسته ایران را به زانو دریاورد. آنچه به‌وضوح معلوم است اینکه دولت ایالات‌متحده نه عزم سیاسی لازم و نه توانایی اقدام نظامی طولانی‌مدت در خاورمیانه را دارد. دونالد ترامپ به‌وضوح اعلام کرده که هدفش کاهش ردیابی نظامی ایالات‌متحده در سوریه و افغانستان است. علاوه بر این، با وجودی که ترامپ به تعداد نیروهای نظامی آمریکایی در محدوده خلیج فارس افزوده است، روزگویی و تک‌رویی‌اش، برداشت‌ها را نسبت به ایالات‌متحده، به عنوان شیرینی قابل اعتماد تغییر داده و بازتاب جهانی‌ای که دربري داشته، شناخت ترامپ به عنوان فردی فاقد ابتکارات اقتصادی و امنیتی است. در زمانی که ترامپ کماکان به رویکرد تک‌رو و سازش‌ناپذیر خود متکی است، سایر کشورهای جهان تمایل خود را بر نظامی‌مبئی‌بر قواعد و تمهیدات چندجانبه‌گرایانه نشان داده‌اند که نمونه‌هایش را می‌توان تلاش برای نجات توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ و ظهور مؤسساتی جدید نظیر بانک سرمایه‌گذاری زیربنایی آسیا برشمرد. در خاورمیانه، دیگر میان ایالات‌متحده و متحدان اصلی اروپایی و منطقه‌ای دیگرش، دیدگاه منسجم و مشترکی وجود ندارد که این نته‌ها در رویکرد فاجعه‌بار خروج نیروهای نظامی ترامپ از سوریه، بلکه تلاشش در خنثی‌سازی توافق هسته‌ای با ایران نیز مشهود است. هر دوی اینها، انسجام واشنگتن و متحدان اروپایی‌اش را بر هم زد. وقوع حوادثی که در آنها آمریکا، ایران را مقصر تمامی‌شان می‌داند، حمله به بندر فوجیره امارات‌متحده عربی در ۱۲ می، سقوط هواپیمای بدون سرنشین آمریکایی در ۲۰ ژوئن یا حمله ماه سپتامبر به بقیق و تأسیسات نفتی خوریس در عربستان سعودی و عدم تمایل آمریکا به پاسخ‌گویی نظامی، باعث شده کشورهای حوزه خلیج‌فارس اطمینان‌شان را به این کشور از دست بدهند. ائتلاف کشورهای عربی و اسرائیل که ترامپ علیه ایران بسیج کرده بود، اکنون نشانه‌هایی جدی از ایجاد پراکندگی و شتشت از خود بروز می‌دهد. در حالی که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، دارد برای حیات سیاسی‌اش می‌جنگد، متحدان سعودی و اماراتی ترامپ ممکن است به این باور برسند که تعامل با ایران برای خنثی‌کردن تنش‌های منطقه‌ای و یافتن راهکارهای سیاسی برای بسیاری از بحران‌های خاورمیانه، لازم و ضروری است. دلپیش این است که پیش‌بینی آینده برای کشورهای حوزه خلیج‌فارس کار سختی نیست: ایالات‌متحده در حال خروج از خاورمیانه است. آنها مدت‌هاست از اینکه جتر حمایتی آمریکا را از دست بدهند، می‌ترسند. ریشه تمام اینها، خشم‌شان علیه دیپلماسی رئیس‌جمهور پیشین، باراک اوباما، مقابل ایران است. با این حال بعد از تحریک ترامپ علیه ایران و امتناع او از استقرار نیروهای نظامی پس از حملاتی که دش‌شان رفت، باعث شد در راهبردهای امنیتی خود بازبینی مجدد انجام دهند. در حال حاضر امارات‌متحده به یک‌توافق‌نامه جدید نظامی با ایران دست پیدا کرده و طبق گزارش‌ها، یکی از مقامات ارشد برای بهبود روابط به تهران اعزام شده است. حتی عربستان سعودی، پیش‌تاز جبهه ضدایرانی، تمایل خود را برای پایان‌بخشیدن به جنگ یم‌ن نشان داده است. در حقیقت برای آمریکا خیلی مفهومی ندارد که بار هزینه‌های تأمین امنیت خلیج‌فارس را متحمل شود. در مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۰، راجر استرن، جغرافی‌دان اقتصادی دانشگاه پرینستون، دریافت که بین سال‌های ۱۹۷۶ تا ۲۰۰۷، ایالات‌متحده ۶۰٫۸ تریلیون دلار برای حفاظت از جریان‌های نفتی در خلیج‌فارس هزینه کرده است. به اشتراک‌گذاری بار امنیتی در خلیج‌فارس، ضمن تقویت صلح و ثبات در منطقه، به نفع خود ایالات‌متحده است. پاسخ ساده‌ای برای چالش‌هایی که ایالات‌متحده در خاورمیانه با آنها روبه‌روست وجود ندارد. مصاحبه قاسم سلیمانی روشن کرد که راه‌حل‌های نظامی راهکارهای بادوامی نیستند و فقط باعث کثرت‌افتادن بیشتر نیروهای آمریکایی در منطقه شده و به دشمنان این کشور قدرت بیشتری می‌بخشد. ساتنار امنیتی حاشیه‌خیزفارس، خود سندی است دال بر اینکه راه‌حل کاهش تنش‌ها، گفت‌وگوست و نه رویارویی. ناآرامی‌های بومی خاورمیانه، نهایتاً به راه‌حل‌های منطقه‌ای نیاز دارد و ایالات متحده باید به‌دنبال تقویت پتانسیل‌های این‌چنینی باشد.**

منبع: Foreign Policy

شرق: سخنگوی انصارالله یمن، در سفری به تهران با مقامات ایران دیدار و گفت‌وگو کرد. محمد عبدالسلام شنبه در دیدار با وزیر امور خارجه ایران از حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران از مردم یمن قدردانی کرد.به گزارش اداره کل اطلاع‌رسانی و امور سخنگویی وزارت امور خارجه، وی همچنین گزارشی از آخرین وضعیت یمن و چشم‌انداز آتی در زمینه حل بحران از طرق سیاسی و همچنین آخرین وضعیت انسانی یمن را برای ظریف تشریح کرد.

در این دیدار، وزیر خارجه ایران با ابراز تأسف از شرایط سخت ناشی از جنگ تحمیلی و محاصره سخت نزدیک به پنج‌ساله یمن، پایان کشتار غیرنظامیان و رفع محاصره از یمن را خواستار شد. ظریف با تأکید بر اینکه راه‌حل سیاسی به‌عنوان تنها راه‌حل بحران یمن است، بر حمایت جمهوری اسلامی ایران از برقراری آتش‌بس و انجام گفت‌وگوهای یمنی- یمنی تصریح و مجدداً آمادگی ایران برای ارسال کمک‌های انسانی به مقصد یمن را یادآور شد.

ظریف پس از این دیدار در توئیتر نوشت: «امروز در تهران با

دیپلماسی

سخنگوی انصارالله یمن در تهران با مقامات ایران دیدار کرد

ظریف: راه‌حل سیاسی تنها راه‌حل بحران یمن است

محمد عبدالسلام از یمن دیدار کرد. درباره طیفی از موضوعات از جمله آخرین تلاش‌ها برای پایان‌دادن به جنگ به سرکردگی عربستان سعودی و فاجعه انسانی گفت‌وگو کردیم». وی تأکید کرد: «تنها راه‌حل سیاسی برای این مصیبت بشرساز وجود دارد و آن راه‌حل هم فقط با مشارکت همه بازیگران قابل دستیابی است.»

مذاکره‌کننده ارشد انصارالله در این سفر همچنین با علی‌اصغر خاجی، دستیار ارشد وزیر امور خارجه در امور ویژه سیاسی، دیدار و درباره آخرین تحولات یمن گفت‌وگو کرد. به گزارش ایسنا، در این دیدار طرف یمنی ضمن تشریح آخرین تحولات سیاسی و میدانی از حمایت‌های مستمر سیاسی و انسانی و مواضع جمهوری اسلامی ایران در دفاع از ملت یمن تقدیر و تشکر کرد. خاجی نیز در این دیدار با اشاره به تلاش‌های سیاسی و مذاکرات انجام‌شده از سوی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای مختلف درباره پرونده یمن افزود: جمهوری اسلامی ایران از ابتدای جنگ ظالمانه یمن هرگونه اقدام و تلاش برای توقف جنگ و خون‌ریزی، انجام‌گفت‌وگوهای یمنی- یمنی و پایان محاصره ظالمانه ملت یمن را در دستورکار

به بهانه اعلام مرگ ابوبکر البغدادی در عراق

انتحار آخر

اکثریت را شکل می‌دهند، متصل بخواند. در همین راستاست که رهبر این گروه که «خلیفه» خوانده می‌شود، آغاز حکومت خود را بعد از فتح مناطقی در عراق، در یک مسجد اعلام می‌کند و اذکار مسلمانان را بر «پرچم» خود نقش می‌کند.

درگیری ایران با داعش

تقابل ایران با داعش، در دو پرده اجرایی می‌شود. از طرفی نیروهای نظامی ایران در عراق و سوریه با نیروهای داعش درگیر جنگ هستند و از طرف دیگر، داعش در دوران قدرت خود، دو حمله تروریستی را در یک روز در تهران اجرا می‌کند. در حملات داعش به ایران، این گروه در اقدامی با پس‌زمینه‌های عقیدتی، مرقند امام خمینی را هدف حمله قرار می‌دهد و هم‌زمان، ساختمان مجلس شورای اسلامی را نیز سوزه حمله دیگر خود می‌کند. این حمله البته با واکنش به موقع تا حد زیادی کنترل شده و با تلفات محدودی همراه می‌شود.

تاکتیک مذاکره

ما را نسبت به سال گذشته در موضع بهتری قرار داده است.

■ موارد فوق موضوعاتی هستند که با توجه به همراهی فضای بین‌المللی (به‌خصوص اروپا، ترکیه، چین، هند و حتی روسیه) این نکته را به ذهن متبادر می‌کنند که شاید وقت آن فرارسیده باشد که یک‌بار دیگر به موضوع بن‌بندیشیم و این حفظ راهبر، تاکتیک خود را به‌روز کنیم و پیش از انتخابات آمریکا خود را در موقعیت گشایش امور قرار داده و منافع را با روش‌های علمی و بهره‌بردن از توان کارشناسی موجود در وزارت امور خارجه بسط دهیم؛ چراکه بهره‌بردن ناقص از توان کارشناسی در سیاست خارجی بیش از رهاکردن هر بدنه کارشناسی دیگری در حوزه‌های تخصصی خسارت‌بار است. واجب است که ماهرانه از استفاده تبلیغاتی ترامپ از این‌ موضوع تا حد ممکن جلوگیری کرده یا آن را به بالاترین قیمت به او بفروشیم. قطعاً در صورت اراده سیاسی به هرگونه کار دیپلماسی برای کشودن این گره، بدنه کارشناسی کشور در حوزه سیاست خارجی قادر خواهد بود زمین بازی را طوری طراحی کند که به‌جای فرصت تام‌وتمام برای طرف مقابل و اهدافش، بالقوه خظیر باشد. ضمن اینکه توافقی که با راه‌افتش کارگرایان انجام شود، نوعاً پایداری بیشتری خواهد داشت، چراکه رئیس‌جمهور دوره بعدی در آمریکا، اگر ترامپ باشد، منافع توافقی خود خواهد بود و اگر دموکرات باشد، دارای تهوری چنان نخواهد بود که بخواهد با توافقات چنان کند که رئیس‌جمهور فعلی کرد.

■ اگر ایالات متحده به تحریم‌کردن اعتیاد پیدا کرده، احتمالاً ایران نیز به مدیریت تحریم عادت کرده و هر روز تأثیر آن را کاهش می‌دهد؛

داشته و بر تسریع در ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به این کشور تأکید کرده است.
محمد عبدالسلام، پیش‌تر در مردادماه نیز سفری به تهران داشت. در آن سفر، هیئت یمنی علاوه‌بر دیدار با وزیر و مقامات وزارت خارجه، با رهبر ایران نیز دیدار و گفت‌وگو داشت. در دیدار محمد عبدالسلام و هیئت همراه با آیت‌الله خامنه‌ای، هیئت یمنی همچنین نامه‌ای از سوی سیدعبدالملک بردارالدین، دبیرکل انصارالله یمن را به رهبر ایران تقدیم کرد. رهبری در این دیدار اقدامات عربستان در یمن را «جنایت» خوانده و گفته بود که «سعودی‌ها و اماراتی‌ها به دنبال تجزیه یمن هستند و باید با قدرت در مقابل این توطئه ایستاد». وی همچنین با اشاره به شرایط یمن گفت که آنچه در این کشور می‌گذرد «واقعیت دنیای امروز و مدعیان حقوق بشر است». وی همچنین آمریکا و کشورهای غربی را به دامن‌زدن به جنگ متهم کرد و گفت که این کشورها «با ظاهری انسانی و مدنی و اخلاقی، بدترین جنایت‌ها را انجام می‌دهند و به‌طور دائم نیز دم از حقوق بشر می‌زنند». رهبری همچنین از نمایندگان انصارالله خواست تا در مقابل «قدرت‌ها ایستادگی» کنند.

● در پی درج خبری در شماره ۳۵۵۸ مورخ ۴ آبان‌ماه روزنامه شرق، با عنوان «دیدار معاون روحانی با نخست‌وزیر ژاپن»، که در صفحه ۱۵ روزنامه شرق منتشر شده است، به نقل از یکی از کارشناسان حوزه رسانه‌های ژاپن، روند حضور معاون حقوقی رئیس‌جمهور کشورمان در دیدار با نخست‌وزیر ژاپن به‌گونه‌ای بیان شده که گویی در ابتدا قرار بوده جناب آقای دکتر جهانگیری، معاون‌اول رئیس‌جمهور، در این مراسم شرکت و با نخست‌وزیر ژاپن دیدار کند، اما به واسطه تصمیم ژاپن به اعزام احتمالی نیرو به خلیج‌فارس این سفر لغو شده و معاون حقوقی رئیس‌جمهور به‌جای ایشان در مراسم و دیدار با نخست‌وزیر شرکت نموده است. بنا به اطلاعات و مستندات موجود در معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری، از آغاز دعوت رئیس‌جمهور محترم به ژاپن، در بهار امسال، معاون حقوقی ایشان به‌عنوان نماینده رئیس‌جمهور تعیین و مکاتبات مربوط انجام شده است. بنابراین، خبر انعکاس‌یافته روزنامه شرق، با توجه به تاریخ تعیین و معرفی نماینده رئیس‌جمهور و ملاحظه زمان طرح تصمیم احتمالی ژاپن به اعزام نیرو به خلیج‌فارس و با توجه به هماهنگی‌های صورت‌گرفته، نادرست می‌باشد. لذا طبق قانون مطبوعات درج این مطلب جهت تصحیح خبر مطروحه در روزنامه شرق مطابق قانون مورد درخواست است.

روابط عمومی معاونت حقوقی رئیس‌جمهوری

کوتاه از دیپلماسی

بیانیه پایانی اجلاس سران

کشورهای عضو جنبش عدم تعهد

● **ایسنا:** کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در بیانیه پایانی نشست خود در باکو بر حمایت از فلسطین و احترام به حاکمیت سوریه تأکید کردند.

به گزارش خبرگزاری رسمی سوریه (سانا)، سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در بیانیه پایانی خود بر مخالفتشان با هرگونه اقدامی که می‌تواند تمامیت ارضی و حاکمیت سوریه را نقض کند، تأکید کردند. آنها بر لزوم احترام به حاکمیت سوریه و مداخله‌نکردن در امور داخلی این کشور تأکید کردند. در این بیانیه بر همبستگی با سوریه برای بازپس‌گیری جولان و محکومیت بیانیه‌های یک‌جانبه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، درباره اشغالی‌خواندن جولان تأکید شده است. در این بیانیه تأکید شد که این اقدام غیرقانونی و ظالمانه است.

در بیانیه پایانی همچنین بر حمایت از مردم فلسطین و افزایش تلاش‌ها برای حل مشکلات فلسطین تأکید شده است. در این بیانیه تأکید شده: راهکار عادلانه و مسالمت‌آمیز مسئله فلسطین برای صلح و ثبات در خاورمیانه و جهان مهم است. ما از اسرائیل می‌خواهیم به نقض قوانین بین‌المللی پایان دهد. در این بیانیه سیاست رژیم صهیونیستی و انتقال سفارت آمریکا به قدس محکوم شده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

ایران تحولات عراق را با دقت دنبال می‌کند

● **ایرنا:** سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با ابراز تأسف عمیق از وقایع اخیر عراق که منجر به کشته و زخمی‌شدن ده‌ها نفر و تخریب اموال عمومی شده، گفت: «ایران تحولات عراق را با دقت و حساسیت دنبال می‌کند.»

به گزارش اداره کل اطلاع‌رسانی و امور سخنگویی وزارت امور خارجه، سیدعباس موسوی درباره تحولات جاری در عراق اظهار کرد: «جمهوری اسلامی ایران از مطالبات و خواسته‌های مردم عراق که به‌روشنی در بیانیه‌ها و اظهارات مرجعیت دینی و همچنین عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر عراق، مورد تأکید قرار گرفته است، حمایت می‌کند.»

سخنگوی وزارت امور خارجه با ابراز تأسف عمیق از وقایع اخیر عراق که منجر به کشته و زخمی‌شدن ده‌ها نفر و تخریب اموال عمومی و همچنین مصادره مطالبات مردمی و افزایش خشونت شده است افزود: «اطمینان داریم دولت و ملت عراق و مرجعیت می‌توانند بر مشکلات فایق آمده و با یکپارچگی به آبادانی عراق مبادرت کنند.» سخنگوی دستگاه دیپلماسی در خاتمه تصریح کرد: «جمهوری اسلامی ایران از زمان تشکیل عراق جدید همواره حامی دولت و ملت عراق بوده و در مقاطع حساس ظرفیت‌های خود را در اختیار کشور دوست، برادر و همسایه، عراق، قرار داده است.»